

Warszawa, 03-06-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.022.33.2026.AK

Pan

Dariusz Standerski

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Cyfryzacji

AE:PL-45928-68514-CHARA-16

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 czerwca 2026 r. (znak: DBI.WIPP.0211.1.2024) dotyczące rządowego projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (druk nr 2443), uprzejmie przedstawiam stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich (dalej: RPO) odnośnie do proponowanego nowego brzmienia art. 32 ust. 2 tego projektu.

W ocenie RPO proponowane rozwiązanie jest trudne do pogodzenia z pozycją ustrojową i kompetencjami, jakie zostały przyznane Rzecznikowi w Konstytucji RP. Należy przypomnieć, że RPO jest samodzielnym, konstytucyjnym organem ochrony prawa, stojącym na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji RP oraz w innych aktach normatywnych (rozdział IX Konstytucji RP). W myśl art. 210 Konstytucji RP RPO w swojej działalności jest niezawisły, niezależny od innych

organów państwowych i odpowiada jedynie przed Sejmem na zasadach określonych w ustawie¹.

Biorąc pod uwagę powyższe, wyznaczenie przez RPO przedstawiciela wchodzącego w skład zespołu powołanego przez Przewodniczącego Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, a następnie przeprowadzającego nabór na stanowisko Zastępcy Przewodniczącego Komisji, może rodzić wątpliwości co do zgodności z mandatem RPO. Pragnę w szczególności podkreślić, że rozwiązanie to mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której przedstawiciel reprezentujący Rzecznika z jednej strony uczestniczyłby w procedurze wyboru Zastępcy, a z drugiej strony Rzecznik mógłby rozpatrywać ewentualne skargi na tę procedurę w ramach postępowania wyjaśniającego prowadzonego na podstawie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Taka sytuacja mogłaby budzić wątpliwości z punktu widzenia standardu bezstronności postępowania prowadzonego przez Rzecznika.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Szersze rozważania na temat pozycji ustrojowej RPO zawarto w opinii RPO z dnia 14 listopada 2024 r. (VII.501.187.2024) na temat projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (numer z wykazu prac legislacyjnych: UC71), który przewidywał udział przedstawiciela RPO w Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji.